

Srbija I NATO saradnja koja traje – jedan partner jedan plan

Srbija je 2006.godine postala članica NATO programa Partnerstvo za mir. Partnerstvo za mir najadekvatniji okvir za razvoj odnosa i saradnje sa NATO, državama članicama Alijanse i drugim učesnicima programa Partnerstvo za mir, posebno imajući u vidu prirodu ovog programa, njegovu fleksibilnosti i mogućnosti za njegovo individualno prilagođavanje svakoj učesnici.

Procedura usvajanja drugog ciklusa IPAP-a između R. Srbije i NATO za period 2019-2021. godinu okončana je 7. novembra 2019. godine. Usvajanje novog IPAP-a predstavlja još jednu potvrdu uzlaznog trenda partnerske saradnje Republike Srbije sa NATO i stvara uslove za nastavak redovnog i strukturiranog dijaloga o svim pitanjima od obostranog interesa, te olakšava koordinaciju bilateralne saradnje Srbije sa članicama i partnerima NATO.

Partnerstvo Srbije i NATO ima pozitivne efekte na proces reforme sektora bezbednosti i sistema odbrane, posebno u kontekstu pomoći efikasnijem prilagođavanju opšteprihvaćenim principima demokratske kontrole oružanih snaga i jačanju spremnosti zemlje da odgovori na savremene bezbednosne izazove i pretnje. Glavni mehanizmi partnerske saradnje na planu vojne saradnje i podrške reformama sistema odbrane su Proces planiranja i pregleda (Planning and Review Process – PARP), Koncept operativnih sposobnosti (Operational Capabilities Concept – OCC), Program za izgradnju integriteta (Building Integrity Programme – BI), kao i Program za unapređenje obrazovanja u oblasti odbrane (Defence Education Enhancement Programme – DEEP).

NATO je podržao reforme srpskih nacionalnih bezbednosnih snaga i institucija. Srpski oficiri se obučavaju uz podršku NATO-a kako bi učestvovali u operacijama očuvanja mira. NATO takođe pomaže Srbiji da se oslobodi 2.000 tona opasne i zastarele municije. Saradnja između NATO-a i Srbije se proteže i na oblasti poput naučnih istraživanja, reakcije tokom prirodnih katastrofa i učešća u zajedničkim vojnim vežbama.

Kao i prvi ciklus IPAP-a, novi dokument IPAP 2019-2021 koncipiran je saglasno principima Partnerstva za mir, a to su dobrovoljnost, transparentnost i fleksibilnost, i ima za polazište jasno definisanu politiku vojne neutralnosti Srbije.

Srbija i NATO od 2006. imaju intenzivnu saradnju. Do sada je Srbija izvela preko 150 vojnih vežbi sa NATO i partnerskim zemljama članicama NATO.

Neke od vojnih vežbi su Platinastio orao 17.1, Platinasti Vuk, Čuvar sablje, Orion, Komšije, Zima, Munjeviti udar, Vazdušni odgovor,

Potpisivanje sporazuma Partnerstvo za Mir, SOFA (sporazum o statusu snaga), IPAP 1 i 2 države ne gube svoj suverenitet ni u jednom obliku.

Program koji Srbija ima sa NATO zasnovan je na principu saradnje koji se naziva “Jedan partner, jedan plan”, faktički ovaj princip znači da su Srbija I NATO prethodno u okviru PARP-a odnosno proces planiranja I pregleda.

